

נועם שיח

מאת אב"ד סאנטוב שליט"א

אל הנער הזה התפללת

יוצא לאור

לרגל שמחת האירוסין
של הבחור המופלג בתורה ובריאה
החתן נתן הערש פישמאן נ"י
בן הנה"ח הרב חיים מאיר פישמאן שליט"א
מחשובי הסדי וויזניץ

עב"ג הכלה חנה אסתר שתחי'

בת מורינו הרב שליט"א

ויקרא - זכור תשפ"ב

מכון אפריון לשלמה

לייקווד תשפ"ב

כל הזכויות שמורות

למכון אפריון לשלמה

להוצאת שיחות הרב שלמה זלמן פרידמן שליט"א

אב"ד סאנטוב - לייקווד

הרב פנחס בידרמן - הרב נתן נטע פרוש

9996551.z@gmail.com

לקבל גליונות, לנדב גליונות, ולהערות

נא לפנות להנ"ל

קונטרס זה נדבת

הנגיד החסיד המפורסם והנעלה, תורה וגדולה בקנה אחד עולה

הרה"ח מו"ה חיים מאיר פישמאן הי"ו

מחשובי חסידי וויז'ניץ, ומגדולי הפטרונים של "איגוד מוסדות וויז'ניץ"

לרגל שמחת האירוסין

של בנו הבחור החשוב והנעלה המצויין בתורה ויר"ש

החתן נתן הערש פישמאן נ"י

ממצוייני ישיבת טשעבין

עם הכלה החשובה מרת חנה אסתר שתחי'

בית מוריצין הרב שליט"א

סימן טוב ומזל טוב יהא לנו ולכל ישראל אמן

לשונינו רינה כהמון גלים, בשמחה מרובה בשיר והילולים, ושפתותינו שבח כמרחבי רקיע, אלפי ברכות ואיחולים נרגשים להביע, ברגשי כבוד ותפארה, מתוך אהבה וחיבה יתירה, בנועם שיה ובשפה ברורה, מקרב ולב בשמחה ואורה, באותות יקר ותפארת, לחקוק בבדיל ועופרת, חיים וברכה למשמרת, לשגר כוס של ברכה, להראוי להוקרה והערכה, הלא הוא רב האי גאון וגדול, מעוז ומגדול, האי גברא רבא ויקרא, מורה את דבר ה' זו הלכה, בתורה עוסק יומא ולילתא, לאסוקי שמעתתא אליבא דהילכתא, נודע בשערים, סיני ועוקר הרים, מרביץ תורה לעדת מי מנה, מלא חכמה ודעת ותבונה, עומד בראש ק"ק סאנטוב ברוח נאמנה, בעוז ובגבורה, בדרך ישרה, אליו יאתה השורה, מידותיו התרומיות לו עטרה, טוב ומטיב לאחרים ביזיכו רבים בנפש חפצה ויקרה

הגאון החסיד אבד"ק סאנטוב שליט"א על ישראל הדרתו בעיר התורה לייקווד

לרגל אירועי בתו הכלה המהוללה והחשובה המעוטרת בכל מעלה ומדה נכונה

מרת חנה אסתר תחי'

עב"ג הבחור כהלכה, כלי מחזיק ברכה, נודע בעבודתו שבלב זו תפילה, שופך שיחו לפני נורא עלילה, משכים קום לעבודת הבורא, יושב והוגה בתורה, כחשיכה כאורה, אהוב וחביב, זר זהב לו סביב, מידותיו התרומיות והטובות לראשו עטרה, שמו נודע לתפארה, מופלא ומופלג בתורה וביראה טהורה, ממצוייני ישיבת טשעבין בעיה"ק ירושלים, משמיע חבורות נפלאות בשו"ע חו"מ לבחורים ואברכים, בשפה בהירה ברורה ונעימה

הרב נתן הערש פישמאן שליט"א

בן הנגיד החסיד המפואר המפורסם לשם ולתהילה, תורה וגדולה בקנה אחד עולה
הרה"ח מו"ה חיים מאיר פישמאן הי"ו

למעון הברכות יצוה צור חסדו בשעה שקול צהלת חתנים מנסרת זכות פעליו הכבירים יעמדו לו ויגיניו עליו לדורי דורות למזכרת להוסיף חיל בעבודת קדשו שלה' ולתורתו חיילים רבים מגברת טוב וחסד ירדפוהו תמיד, אושר תענוג ונחת מהמשך השרשרת ויהי נועם ה' עליהם שיעלה זיווגם יפה ויכוננו בנין מפואר לשם ולתפארת במהרה ישמע בערי יהודה וחוצותיה קול תקיעה שעל פדות נפשינו מבשרת

כעתירת וברכת

מכון "אפריון לשלמה"

בעזהשי"ת

מתוך רוב שבה והודאה להקב"ה
הנני בזה להזמין את כל אחי ורעי שיחיו

למסיבת הווארט

לרגל אירוסי בתי הכלה החשובה מרת חנה אסתר תחי'
עב"ג הבחור המופלג בתויר"ש

החתן נתן הערש פישמאן ני"ו

*נכד זקני הרב החסיד המפורסם מו"ה שלמה זלמן הכהן סאנדער ז"ל
בנו חורגו של הגה"ק בעל "דברי חיים" מצאנו זי"ע*

בן הנגיד החסיד המפורסם והנעלה, תורה וגדולה בקנה אחד עולה
הרב חיים מאיר פישמאן שליט"א

מחשובי חסידי וויז'ניץ, ומגדולי הפטרונים של "איגוד מוסדות וויז'ניץ"

שתתקיים בע"ה

ביום א' פרשת ויקרא, ג' באדר שני תשפ"ב

Sunday March 6, 2022

באולם תולדות מרדכי וויז'ניץ

1501 Clifton Ave.

Lakewood, NJ

בשעה 7:45 בערב

ידידכם המברך מעומק הלב באהבה רבה

שלמה זלמן פרידמאן

רב דקהל "זכרון אלעזר" סאנטוב
לעיקוואוד יצ"ו

קהל זכרון אלעזר סאנטוב

ע"ש הגה"ק רבי אלעזר לעוו ז"ע בעל "שמן חוקח" אב"ד סאנטוב • וע"ש בנו הנקרא על שמו הרה"ח הנעלה מו"ה יעקב אלעזר פרידמאן ז"ל

Congregation Zichron Elazar • 16 Irene Court • Lakewood, N.J. 08701

בהנהלת הרב שלמה זלמן פרידמאן שליט"א

ב"ה

יושב ראש

כ"ק הגה"צ פה מפיק מרגליות
רבי משה פאנעט שליט"א
אדמו"ר מדעש

ברגשי כבוד וידידות

הננו מתכבדים להזמין את מע"כ הי"ו למסיבת

מלוה מלכה

לטובת החזקת

בית מדרשינו והמקוה

שתתקיים בעהשי"ת

מוצש"ק פ' ויקרא

ט' אדר ב' תשפ"ב הבעל"ט

March 12, 2022

בהיכל בית מדרשינו

בשעה 9:00

בהשתתפות ראשי הישיבה ורבני העיר שליט"א

לכבוד רב יה' גודל השתתפותכם בגוף ובממון
לרומם להדר ולחזק קהלתינו הק' ופעולותי'
להגדיל תורה ולהאדירה

נואם הכבוד

כ"ק מרן אדמו"ר
מסערט וויז'ניץ
שליט"א
לעיקוואוד

מוקדש לעילוי נשמת

האי גברא יקרא, הנגיד החסיד
מו"ה יחיאל גרשון הלוי ז"ל
בן מו"ה ישראל אברהם הלוי ז"ל
נלב"ע ט"ו אייר תשפ"א

נתנדב על ידי בנו
הנגיד החסיד המפורסם
מו"ה יהושע הלוי וויינפעלד הי"ו
גבאי נאמן דקהלתינו

המצפים לקבל פניכם בשמחה

וועד המלוה מלכה

קהל זכרון אלעזר סאנטוב

על שם הגה"ק רבי אלעזר לעוו זי"ע בעל "שמן רוקח" אב"ד סאנטוב
ועל שם נינו הנקרא על שמו הרה"ח הנעלה מוה"ר יעקב אלעזר פרידמאן ז"ל

Congregation Zichron Elazar
16 Irene Court Lakewood, NJ 08701

מנחת שי

לכל המשתתפים במלוה מלכה השנתי

שלחו נא את גזבת לבכם בדואר, ואנו נשלח אליכם בעז"ה את המתנה החשובה לאות הוקרה והערכה

Cong. Zichron Elazar
16 Irene Court
Lakewood, NJ 08701

אל הנער הזה התפללתי...

בשבת קודש פרשת משפטים העעל"ט (תשפ"ב) חל יומא דהילולא ה - 185 של זקני הגה"ק בעל "שמן רוקח" זי"ע אב"ד סאנטוב.

מסופר, שבטרם לידתו של זקני, הלכה אמו - זקנתי הצדקנית ע"ה - ב"שבת שובה" ל"דרשת שבת שובה" של הרב בעירה וואדעסלאוו, וכנהוג שם היה הרב מאריך בתחילת דרשתו בפלפול בהלכה ובאגדה, ואח"כ המשיך לדרוש בעניני מוסר ובדברי כיבושין.

באמצע הדרשה כשהרב עדיין היה באמצע הפלפול, התייפחה זקנתי הצדקנית והתחילה לבכות בכיות נוראות תוך שהיא ממלמלת בשפתה ומתפללת להקב"ה רק שפתיה נעות וקולה לא ישמע.

הנשים שהיו בעזרת נשים הסתכלו עליה בתדהמה מוחלטת ולא הבינו למה היא בוכה, ואחת הנשים ניגשה אל זקנתי ואמרה לה "הלא הרב עדיין אומר את הפלפול, הוא לא התחיל עדיין לומר דברי מוסר וכיבושין, למה את בוכה עכשיו?"

אמרה לה זקנתי "אני יודעת בעצמי שהרב עדיין באמצע הפלפול, ודווקא משום כך אני בוכה עכשיו, כי דייקא עכשיו הזמן לבכות ולהתחנן לפני הבורא יתב"ש שיזכני בכן שיאיר את העולם בתורתו..."

ואכן תפילתה לא היתה לריק, ועזרה הקב"ה שבנה ה"שמן רוקח" גדל לתפארת וזכה להיות אחד מגדולי הדור, ובמעלליו יתנכר נער שלגדולות נוצר, שכן בעת סעודת ה"בר מצוה" כבר דרש

דרשה נפלאה בשילוב סיום הש"ס, ובהיותו כבר שיתסר התעטר
בכתר יורה יורה ידין ידין, ובהיותו כבר שיבסר נתמנה לאב"ד
וואדעסלאוו...

בפסוק נאמר (בראשית י"ח, י"ז-י"ח): וה' אמר המכסה אני
מאברהם אשר אני עושה ואברהם היו יהיה לגוי גדול.

המפרשים שואלים שיש כאן כמה תמיהות, תחילה יש
לתמוה, שמשמע בפסוק שהקב"ה חייב לומר כל מה שהוא עושה
לאברהם, כמו שנאמר "המכסה אני מאברהם אשר אני עושה",
ולכאורה ממתי הקב"ה חייב לומר לאברהם מה שהוא עושה, שנית
יש להבין, והלא הקב"ה ידע שלא תעזור התפילות על סדום כי אין
שם צדיקים, אז למה לא אמר הקב"ה מיד לאברהם שאין לו מה
להתפלל כי אין שם שום צדיק, שלישיית יש להבין, מה השייכות בין
שני הפסוקים. הפסוק הראשון – "המכסה אני מאברהם" והפסוק
השני – "ואברהם היו יהיה לגוי גדול", ולכאורה הם שני דברים
נפרדים.

ברם, מיתאמרא בשם צדיקים, שאנו רואים כאן יסוד גדול
ונפלא, דשום תפילה שאדם מתפלל אינה הולכת לאיבוד, ואף אם
האדם רואה שלא נתקבלה תפילתו, ידע שמחמת סיבה שמימית
לא היה שייך שהתפילה תתקבל כעת, והלא אין לנו עסק בנסתרות,
ונסתרים דרכי ה', וחלילה לא יחשוב האדם שהתפילה לא נתקבלה,
התפילה נתקבלה ובבוא העת יוציאו התפילה הזאת מה"כספת"
בשמים – מאוצר התפילות, וישתמשו עם זה לטובת בן או נכד
המבקש, כי כל תפילה ותפילה מתקבלת לרחמים ולרצון.

לפי זה מובנים דברי הכתוב, שכשראה הקב"ה שאברהם מתחיל להתפלל אליו ולבקש רחמים, החליט הקב"ה שלא לומר לאברהם שהתפילות לא יעזרו על סדום, למה, שכן "אברהם היו יהיה לגוי גדול", והלא יהיו לו הרבה צאצאים אחריו דהיינו כל הכלל ישראל, והם זקוקים לתפילות, ולכן כל תפילה של זקנים אברהם יעמוד להם בכוא העת ויועיל להם, כי אם לא הועיל לאברהם זה יועיל לבנו של אברהם או נכדו, ולכן אמר הקב"ה "המכסה אני מאברהם אשר אני עושה?" – לא מפני שהוא חייב לומר לו כל מה שהוא עושה, אלא מפני שעל ידי שיאמר לו יתחיל להתפלל, "ואברהם היו יהיה לגוי גדול" – הלא יהיו לאברהם צאצאים רבים, והם זקוקים להרבה תפילות, והקב"ה לא רצה להפסיד את התפילות היקרות והחשובות האלו, ולכן אמר לאברהם מה שהוא הולך לעשות כדי שהוא יתחיל להתפלל.

ומזה ילמד כל אדם להתפלל ולהתחזק ולהמשיך להתפלל, כי כל תפילה מועלת וכאמור.

שמעתי אימרא נפלאה מאת כ"ק גאב"ד סאטמאר-מאנסי הגה"צ רבי חיים יהושע הלברשטאם שליט"א, וכך אמר:

אנו רואים את "יוסף הצדיק", שזכה להגיע לדרגות גבוהות ונשגבות עד שזכה לתואר הנשגב "יוסף הצדיק". ולכאורה, במה זכה לכך – איזה דבר גדול עשה שמחמת כך זכה להגיע לדרגה זו. ברם, יתכן שהתשובה לכך רמוזה בתורה הק', במה שכתבה על יוסף (בראשית ל"ז, ל"ה) "ויבך אותו אביו", שאביו "בכה עליו" – והיינו שיעקב אביו **בכה והתפלל על בנו שישאר צדיק וקדוש בכל**

מצב ומצב, ויעמוד איתן בכל הנסיונות – וא"כ, כשהאב בוכה ומתחנן על בנו, אין זה פלא כלל איך זכה להגיע לדרגתו הגבוהה הזו...

ואפשר להוסיף, דאיתא בגמרא (מסכת סוטה דף ל"ו ע"ב) שיוסף נתגבר על הנסיון הנורא בבית פוטיפר על ידי שראה את דיוקנו של אביו, ואיתא בספה"ק, שהרמז לזה נאמר בפסוק (בראשית ל"ט, י"ב) "וינס ויצא החוצה", ויצ"א נוטריקון ו'ירא י'וסף צ'ורת א'ביו.

ולהאמור אפשר לומר, שעל ידי שיוסף ראה את צורת אביו, היינו שהוא נזכר בתפילותיו של אביו ובבכיותיו עליו, שישאר צדיק וקדוש, זה נתן לו כוחות הנפש לעמוד בנסיון הנורא ולהישאר בצדקותו – "יוסף הצדיק".

מספרים על הגאון הצדיק רבי מיכאל דב וייסמנדל זצ"ל שפעם באו אליו הורים ובכו לפניו שבנם מבקש להתחתן עם בת אל נכר רח"ל, ובקשו ממנו עצה מה לעשות בנידון, ענה להם הגרמ"ד זצ"ל בסיפור.

ברוסיה בעת המלחמה, היו מידי פעם מזויזים את מקום ה"גבול", פעם היה הגבול בעיירה זו ופעם בעיירה אחרת, הכל לפי מצב המלחמה. פעם אחת אירע שהגבול יצא בדיוק בין העיירה לבין ה"בית הקברות", כך, שכל פעם שרצו לערוך הלוייה או סתם להגיע לביה"ק, נזקקו לאישורי כניסה [ויזה]. במשך הזמן הגיעו יהודי העיירה להסכם עם השלטונות, שלצורך 'לוויות' לא יצטרכו אישורי מעבר, כמובן שהסדר זה סייע רבות למבריחי הגבול, שמאז

החלו להבריא סחורות בדרך זו, כל יום סידרו שתהיה 'הלויה' כלשהיא, ובתוך ארונות 'המתים' היו מכניסים סחורות גנובות.

פעם אחת בשעת 'הלויה' מסוג זה, ראה שומר הגבול שהמלווים צוחקים, וחשדו התעורר, כי איך שייך שבעת הלווית המת במקום לבכות צוחקים, ולכן הורה להם מיד לפתוח את ארון המת כדי שיוכל לבדוק את תכולתו. ה"מלווים" נרעדו מאוד, כי הבינו שאם תופסים אותם במעל, אחת דתם, ולכן החלו למחות על צעד זה, ואמרו שאסור לעשות כך, "זה בזיון המת" וכו', אבל המחאות לא עזרו, הארון נפתח והתגלו כל הסחורות הגנובות שבתוכו... מיד החלו האנשים לבכות ולהתחנן על נפשם "זו הפעם הראשונה והאחרונה" וכו', אמר להם הקצין "אם הייתם בוכים קודם לא הייתם נזקקים לבכות עתה"...

"כך גם בענין בנכם" סיים הגרמ"ד זצ"ל, "אם הייתם בוכים ומתפללים עליו קודם - שיגדל בתורה ויראת שמים, לא הייתם מגיעים למצב הזה שכעת אתם בוכים עליו"...

מרן הגה"ק מסאטמאר זי"ע התבטא פעם באחת ההזדמנויות אודות חינוך הבנים "אבותינו כשראו שהבנים אינם מצליחים כל כך בלימוד, הורידו כנחל דמעה בעת ברכת התורה ובעת ברכת אהבת עולם, על הצלחת בניהם בתורה".

מעשה היה ביהודי אחד שהתלונן בפני הרה"ק מסאטמאר זי"ע על הנהלת התלמוד תורה בו למד בנו, כי אשמים הם בכישלון בניו.

אמר לו הרבי זי"ע: "בימים מקדם לא תלו ההורים את כשלון בניהם באחרים, והיו מורידים כנחל דמעה בכל בוקר בעת שאמרו

ברכת התורה בבקשתם להשי"ת ונהי' אנחנו וצאצאינו וגו' כולנו יודעי שמך ולומדי תורתך לשמה, וכן שאר התפילות אמרו בהשתפכות הנפש ובדמעות שלישי שיזכו לבנים טובים ת"ה ויראי השם, ועל ידי זה זכו לבנים טובים, אבל מתלונות ותרעומות על אחרים לא משיגים את המטרה לזכות לבנים טובים..."

בספר "קודש הלולים" מספר על הרה"ק רבי דוד מלעלוב זי"ע, שאביו רבי שלמה זצ"ל כשאמר בשבת קודש בעת ה'זמירות' "ויזכו לראות בנים ובני בנים עוסקים בתורה ובמצוות" היה מאריך בזה זמן רב עד שנתעלף, ומכח תפילות אלו זכה לבן קדוש כזה, כפי שהעידו על זה הרה"ק הרבי רבי אלימלך מליזענסק זי"ע ואחיו הרה"ק הרבי רבי זושא מאניפולי זי"ע.

הנה איתא בחז"ל (ראה מסכת ברכות דף ל"א ע"ב) שלאחר שחנה הביאה את שמואל לבית המקדש, רצה עלי להמיתו, מפני שהיה מורה הלכה בפני רבו, וכשחנה התחננה שימחול לו, אמר לה עלי שהוא יברך אותה בבן אחר, וחנה השיבה לו ואמרה "אל הנער הזה התפללתי" (שמואל א' א', כ"ו). ומפורסמת הקושיא, שלכאורה דברי חנה "אל הנער הזה התפללתי" מאוד תמוה, מה בכך שהתפללה על בן, והלא כשתיוושע בבן אחר ג"כ יהיה לה אז בן, ובמה היה גדול כוחו של שמואל שחנה רצתה דווקא אותו ולא התרצתה בבן אחר.

ברם רואים בזה יסוד גדול ונורא, חנה אמרה לעלי "הלא כל השנים שהייתי עקרה ושפכתי את שיחי בדמעות ותחנונים אל

הקב"ה שיושיעני בכך, כל התפילות והדמעות האלו היו על שמואל – שנולד בזכותם – "אל הנער 'הזה' התפללתי" – וילד שבכו והתפללו עליו, אינו דומה לילד שלא בכו עליו, וא"כ – אמרה חנה לעלי – אמנם תברך אותי בכך אחר, אבל איזו פנים יהיה לו בהשוואה לשמואל, שעליו בכיתי כה הרבה, ועל הילד שיוולד כעת – עליו לא בכיתי והתפללתי, ועל זה אינני יכולה לוותר..."

וזה מרומז בדברי המהרש"א (מסכת ברכות, שם) שפירש, אל הנער הזה התפללתי, "ר"ל, דזה חביב לי שנולד לי ע"י תפילתי משיוולד לי אחר ע"י תפילתך" ע"כ, כי אינו דומה בן שנולד ע"י ריבוי תפילה...

הגה"צ רבי אברהם חיים שפיצער זצ"ל אב"ד קהילת "אור החיים" בבארא פארק סיפר ששמע מהגאון רבי שמחה שוסטאל זצ"ל שאביו ר' טובי' פישל ז"ל היה מגדולי החסידים של הרה"ק רבי יוסל'ע אמיניאווער זצ"ל ולפני בואו לאמעריקא נכנס לקבל ברכת פרידה מאת רבו רבי יוסל'ע.

כשנכנס, אמר לו רבי יוסל'ע: אמעריקא אמעריקא?! הלא על חילול שבת אין לי לחשוש עליך, שנכון לבי בטוח בכך שלא תחלל את השבת, ובענייני כשרות ג"כ אינני מפחד, (הוא למד אז הלכות שחיטת עופות), אבל סיבה אחת יש לי למה לא אוכל להפרד ממך שתיסע לאמעריקא, כי הלא אין שם "קברי צדיקים" ואין מקום להתפלל על הבנים שיהיו טובים והגונים...

הרה"ק מהרי"ד מבעלזא זי"ע אמר, שלכאורה יפלא למה בתפילת שמונה עשרה שאנו מתפללים על כל הדברים שבועולם אין אנו מתפללים לזכות לבנים תלמידי חכמים חסידים ואנשי מעשה, וביאר בפה קדשו, שלגודל מעלת התפילה על הבנים, חששו אנשי כנסת הגדולה לתקן במיוחד תפילה על כך, כדי שהמקטרגים לא יכניסו ראשן ורובן לבטל את התפילה, ועל כן הכניסו את התפילה רק בדרך רמז, שבברכת מודים אומרים "לדור ודור נודה לך ונספר תהלתך", ויש לכוין כשאומרים מילים אלו, שהקב"ה יזכהו בדורי דורות כאלו – שיוכל להודות לה' על כך...

ובטעם הדבר למה נתקן תפילה זו על הבנים דווקא בברכת ההודאה, שלכאורה שם מודים על מה שיש, כמו שאומרים "על חיינו המסורים" וכו' "על נפלאותיך וטובותיך" וכו' לא מבקשים על מה שאין, למה לא רמזו את התפילה על בנים במקום אחר בשמונה עשרה, ויש להסביר את הדבר על פי מעשה שהיה.

מעשה באברך חשוך בנים אשר נכנס להזכיר את צרתו לפני כ"ק מרן האדמו"ר בעל ה"לב שמחה" מגור זי"ע, הרבי שמע את כאבו ואמר לו "אתה מודאג? – הֲיֵה בשמחה!" תקופה קצרה לאחר מכן, כאשר עלה אותו אברך ירושלימה להסתופף בצל הקודש הזכיר עצמו שוב לפני הרבי, וגם הפעם קיבל תשובה להתחזק במידת השמחה, בפעם השלישית היה זה כאשר הרבי יצא ממכוניתו לשמחה מסויימת, הלה ניגש והזכיר את עצמו וגם עתה השיב לו הרבי "היה בשמחה", מעתה שוב לא נותר לאברך כל ספק כי דברי הרבי אינם בגדר חיזוק בעלמא, כי אם רמז ברור כי ישועתו תלויה דוקא בשמחה, הוא קיבל איפוא על עצמו כי מכאן ואילך

יחדול להתהלך מודאג ממצבו, וישתדל לשמוח בכל עת, כעבור תקופה קצרה נושע האברך ונפקד בזרעא חייא וקיימא...

כמו"כ מסופר על אברך אחר שגם לו אמר הרבי ה"לב שמחה" שיהיה בשמחה, אמר האברך להרבי כי אינו מסוגל להיות בשמחה עד שיוושע, ולכשיוושע יהיה בשמחה, אמר לו הרבי "מה אעשה, בשמים אוהבים שמחה"...

לפי"ז מובן היטב ומיושב הכל כמין חומר, שבתפילת ההודאה כשאדם רואה מה שהשי"ת נותן לו, חיים חן וחסד ועוד אלפי ורבבות טובות, אז לבו מתרונן משמחה, וכשלבו שש ושמח אז דווקא הוא הזמן הנכון ביותר להתפלל על בנים, ולכן מיד לאחר שהוא אומר מתוך שמחה "מודים אנחנו לך" וכו' הוא ממשיך מתוך לב שמח ומבקש "לדור ודור נודה לך" וכו', לזכות לבנים טובים ולהמשיך להודות עליהם מתוך שמחה, ואז בעז"ה הוא מובטח שישועתו קרובה לבוא.

מנהגו של עולם, שכל חסידות - ישיבה - מוסד - עסק - משפחה, יש להם זמנים יותר טובים, וזמנים יותר קשים, וכן היה בחסידות וויז'ניץ בא"י, שלפני שנים רבות עברו תקופה קשה ר"ל - לקחתי את המצב אל לבי, והדבר קרע את נפשי לגזרים.

פעם אחת בשהותי ליד שריד בית מקדשנו הכותל המערבי, פגשתי את בעל הצדקה המפורסם חסידא ופרישא הרה"צ ר' דוד לייב שווארץ זצ"ל - שזכיתי להיות מקורב אצלו - וניגשתי אליו ואמרתי בכאב מעומק לבי: פעטער טייערער - וואס וועט זיין?!...!

ר' דוד לייב שמע את כאב לבי בכובד ראש, והסתכל עלי במלוא הרצינות, והרים את ידיו והחווה לעבר הכותל ואמר לי:

דו זעסט דעם וואנט? – שטעל זיך אוועק מיט'ן נאז צום וואנט, און פארגיס טייכן טרערן פארן הייליגער באשעפער – שריי אויס "אבינו מלכנו קרע רוע גזר דיננו" – און די וועסט זעהן אז צום סוף וועט דער הייליגער באשעפער אויסהערן דייע תפילות... (אתה רואה את הכותל הזה, העמד עצמך עם האף אצל הקיר, ושפוך נהרות דמעות בפני הבורא כל עולמים, ותצעק מעומק לבך "אבינו מלכנו קרע רוע גזר דיננו", ואז תראה שלבסוף ישמע הקב"ה את תפילותיך)...

כ"ק מרן מהרי"ד מבעלזא זי"ע אמר פעם בליל פסח, שבזמן שאומרים ב"הלל" "יוסף ה' עליכם עליכם ועל בניכם", צריך לבקש ולפעול על יראת שמים לו ולזרעו ולזרע זרעו עד סוף כל הדורות.

סיפר הגאון הצדיק רבי חיים ברים זצוק"ל, שהיה אדם גדול שהתגורר בשכנותו לפני למעלה משישים שנה, ובכל יום בשעות הבוקר היה קולו המהדהד נשמע בבואו אל הקודש לשפוך לבו כמים בברכת התורה, ונפשו יצאה בדברו בכיסופים ורשפי אש בהתלהבות, ושפך לבו בברכת והערב נא וכו' עד שאמרו עליו שעוד זמן קט כבר נוכל לראות את ה'וצאצאינו שלו', עליהם השקיע מוחו וליבו בעת אמירת הברכות. ואכן לא יצאו ימים מרובים והחל לראות פרי עץ חיים בעמלו, וזכה למה שלא זכו רבים,

שה'וצאצאינו' שלו היו לגדולי תורה ויראה ולמרביצי תורה
מהשורה הראשונה בממלכות התורה.

סיפר הג"ר רפאל סאלאווייצ'יק ז"ל, כי פעם אחת בילדותו
בעודו בבריסק מולדתו, אבד המחזור שלו בעיצומו של יום
הכיפורים. ניגש אביו מרן הגר"ז מבריסק זצ"ל אל מוכר הספרים
דבריסק, וביקשו להביא מחנותו מחזור חדש עבור בנו רפאל, כמו
שהמוכר מילא רצון קדשו של הרב והביא לבנו מחזור חדש ליום
הכיפורים.

ואחר שסיפר עובדא זו, הוסיף רבי רפאל ואמר: זאת היתה
שיטת אבי הגדול בענייני חינוך הבנים, אם אחד הילדים ביקש בגד
חדש, לא מיהר למלא חפצו, אפילו אם תבעו בצדק, וכל שכן שלא
הטה אזנו לבקשת ממתקים ושאר עניינים שבגדר מותרות.

אך כאשר ילד מבקש חומש חדש או גמרא, משניות או סידור,
מילא תיכף רצונו. ללמדו ולחנכו שבזה אין שום מעצור, כי בעניינים
רוחניים בתורה ובעבודת ה' נותנים לו כל מה שלבו חפץ, ואפילו
אם הסידור או הגמרא לא קרוע ועדיין אפשר להתפלל וללמוד בו,
מכל מקום אם הילד חומד ורוצה חדש, כדאי לקנות עבורו שיהנה
מזה, ועל ידי זה יתפלל וילמוד בחשק ברצון ובלב שלם. ולכן ביקש
ממוכר הספרים שיביא לי מחזור חדש מהחנות בעצם יום
הכיפורים, אף על פי שהיה יכול לומר לי שאתפלל יחד עם אחד
משאר הילדים וכדומה.

מסופר, שפעם אחת פנה מרן הגראי"ל שטיינמן זצ"ל אל אחד מתלמידיו הוותיקים ושאל אותו, איך נשאה הָגֵר על כפיה את ישמעאל, והרי הוא היה נער גדול (כבן 17) וגם היה חולה? והשיב בעצמו, שהתורה באה ללמד אותנו שלאמא יש כוח בשביל הילדים שלה...

ודבר ד' היתה בפיו, שאחד הנוכחים רצה לשאול אותו אודות זוגתו שעובדת בשביל פרנסת הבית, חוץ ממה שעוסקת בגידול הילדים וכו' וקשה לה הדבר, והנה השיב לו הרב שטיינמן מבלי שנשאל: "שלאמא יש כוח בשביל הילדים שלה"...

שמעתי מאחד מידידי, שבירושלים עיה"ק היה מפורסם הסיפור דלהלן, שאחד שאל את הרבנית אשת ר' צבי קופשיץ ז"ל מירושלים שזכתה בליעה"ר לבנים וחתנים ת"ח גדולים וידועים, במה זכתה לבנין וחתנין רבנן, ואמרה לו שהיא רצתה שיהיה לה בנים ת"ח ולכן זכתה, ושאלו אותה הרי יש עוד הרבה שגם רצו ולא עלתה בידם, וענתה להם, בדיוק זה החילוק, שהם "גם רצו" (שמלבד הרצונות שלהם לדברים אחרים, רצו גם לזכות לבנים ת"ח) – ואני רציתי "רק" את זה, דהיינו שוויתרה על הכל כדי להגיע למטרה זו שיהיו בניה תלמידי חכמים...

בספר "שלמים מציון" מסופר סיפור נפלא על הגאון רבי בן ציון פלמן זצ"ל. בילדותו נסע הגרב"צ זצ"ל יום אחד מבית הוריו שבתל-אביב לבני ברק, והיה זה בדיוק ביום בו התקיים מעמד

הנחת אבן הפינה לישיבת פוניבז', וכך נקלע למקום האירוע. "מרן הרב מפוניבז' זצ"ל עמד בראש ההר", תיאר הגרב"צ לימים, "ומרן ה"חזון איש" זצ"ל עלה על ההר והגיע עד מקומו של הרב, וכששניהם עומדים בפתח הבור התחילו ליצוק את אבן הפינה ליסוד הבנין. הציבור כולו התאסף מקרוב להביט במחזה הגדול הזה – והנה מרנן ה"חזון איש" והרב מפוניבז' פורצים בבכי, יוצקים ובוכים... שניהם עומדים זה לצד בוכים בכי רב, כילדים קטנים שעומדים וממררים בבכי. הציבור שהתקבץ סביבותיהם כשראה כך, לא נשאר אדיש ברגשותיו, וכולם פרצו אף הם בבכי, עד שהמעמד כבר לא היה נראה כמעמד שמח ומרומם של הנחת אבן הפינה אלא כמו לווייה טראגית רח"ל, שכולם עומדים ובוכים.

לאחר שסיימו את הנחת אבן הפינה אמר ה"חזון איש": אנשים חושבים שעל ידי דמים – כסף בונים ישיבה, אבל צריך לדעת שהאמת היא שישבה בונים על ידי דמים – דם של מסירות נפש, ועל ידי דמעות של תפילה".

לאחר שנים אמר הרב מפוניבז' כמה פעמים להגרב"צ: "דע לך, הישיבה עומדת לא על יסודות של טיט ומִלֵּט, אלא על הדמעות שבכינו אז בעת 'הנחת אבן הפינה', הדמעות הללו הם היסודות של הישיבה שלנו".

בספר "התחזקות בתפילה לה'" (להגאון רבי משה יאדלר שליט"א בעמח"ס "מאור השבת", עמוד קי"א) הביא סיפור נפלא שסיפר לו וידו שהיה נוכח בשעת מעשה.

פעם איקלע הנ"ל בבית מדרש מסויים, בעת שנערך כעין "מבחן" בין יהודי מבוגר שהיה גאון עצום ובקי מופלא, לבין בחור כבן י"ח אשר הוא ג"כ בקי בש"ס. הדבר היה אחר תפילת ערבית, כשאחד ממתפללי הבית המדרש הראה לאותו גאון ובקי על הבחור הנ"ל, העומד ומאריך בתפילתו, והצביע עליו כאחד מגאוני הדור העתידים.

הגאון התאזר בסבלנות, והמתין הרבה זמן עד שהבחור סיים תפילתו, ואז התפתח ביניהם כעין מבחן בש"ס, וכל הסובבים עמדו פעורי פה כשגמרא ממעילה ותוספות בזבחים רש"י בפסחים וכו' וכו' נתגלגלו על השולחן, כפי שאומרים "ארויס פון הארבל" ["יצא מהשרוול"], כאמירת "אשרי" השגור בפי כל.

מדי פעם היה מעמד נורא הוד כשהתווכחו ביניהם אם מימרא פלונית נמצאת בסוף פרק ז' או בסוף פרק ח', או אם התוספות בענין פלוני הוא בדף י"ג או בדף י"ד, מ"ז או ל"ז וכדומה, עד מהרה הוצאה גמרא מהארון, לתדהמת כולם לפעמים צדק הבחור, כמה פעמים צדקו גם שניהם כשאחד כיוון לענין פלוני והשני לענין דומה, המעמד עשה רושם כביר בל ימחה על המספר הנ"ל, אשר היה נרגש מאוד, וכמה ימים אח"כ היה ממש משולהב מאותו מעמד.

לאחר שסיפר הנ"ל את הסיפור מתוך התרגשות עצומה, הוסיף, שלמחרת בתפילת ערבית פגש את הבחור עוד הפעם, ושוב חיכה עליו זמן רב עד שיסיים תפילתו, ואח"כ ניסה לדובב אותו בכח שיאמר לו במה הוא תולה זכייתו זו, מלבד כמובן לימוד בהתמדה.

הבחור השתמט כאינו יודע מה רוצים ממנו ושכל מי שלומד ברציפות הוא כך, וניסה להעביר את הנושא מדי פעם, אך עם כל

זאת לבסוף פלט משפט עצום, שאביו תולה הדבר, במה שזקנתו היתה מרבה באמירת תהלים ותפילות במיוחד על ענין זה, שתזכה לכאלו יוצ"ח, ולכן עזר לה הקב"ה בנכד כזה...

ללמדך שכדי לזכות לבנים טובים, צריכים לבכות ולהתחנן ולהתפלל עוד ועוד – ויבך אותו אביו – ואז זוכים לבנים ובני בנים עוסקים בתורה ובמצוות.

סיפר הגה"צ המקובל רבי גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א אודות מקרה מדהים שאירע בביתו של אחד ממכריו, איש יהודי אמריקאי המבקר אצל אמו הזקנה מפעם לפעם כאן בארץ הקודש, ונכנס בכל פעם לברכה, וכך סיפר:

יהודי זה דר במחוז מרוחק שבעיר 'לוס אנג'לס' באמעריקא הרחוקה, שם בין הגויים הרבים, ובתוככי שפלות הבלי עולם הזה לא מצאה נשמתו מקום התעלות...

והיה הבית 'רופף' ברוחניות רח"ל, הבנים ירדו אט אט מדרך ישראל סבא, התחברו עם חבריהם שבשכונה, ריקים ופוחזים, עד שעזבו לגמרי את היהדות ופרקו מעליהם עול תורה ומצוות.

כשהיה אביהם היקר מבקר לעתים בביתו, הזכיר את בניו בכל פעם בשאלתו מה ניתן עוד לעשות כדי להשיבם בתשובה? אך תקופה ארוכה לא עלתה עדיין תרופה למכתם.

והנה לאחרונה הגיע אלי האיש לביקור, ולהפתעתי הגדולה הביא עמו את בניו היקרים, והנה רואה אני לפני בחורים גדולים הנראים כבני ישיבה לכל דבר, במגבעות ופאות וציציות וכו'. – האב הציג את בניו בפני בהתרגשות גדולה, ואמר: הנה מן השמים זיכו

אותנו במתנה גדולה ויקרה! שהבנים שבו בתשובה שלימה! והנה
עתה לומדים הם בישיבות טובות כבחורים מן המניין!

לשאלתי, כיצד חל מפנה עצום שכזה? סיפר האיש, שיש לו
כאן בירושלים עיה"ק אמא צדקנית שתחי' לאויזש"ט, שלא
הסכימה בשום אופן עם מצב נפילתם ונשירתם של נכדיה היקרים!
ולפיכך החלה ללכת מדי יום ביומו אל 'הכותל המערבי' בתפילות
ובתחנונים להשיב לב הבנים בתשובה שלמה! היא קרעה שם שערי
שמים! [ובלשונה: 'מ'גייט צו רייסען די שטיינער פון כותל...], היא
לא הפסיקה את תפילותיה ותחינותיה, עד שהתקבלו תפילותיה
ושבו הבנים בתשובה שלימה!

ולא זו בלבד, אלא שבעקבות חזרתם בתשובה של הבנים, כל
הבית התחזק מאוד ביהדות, ואף האב עצמו התחזק בעקבות בניו,
ואינו מפסיד אף תפילה אחת בציבור, והצטרף לשיעור דף היומי.
ובשבת קודש אחר הצהריים הולך האב עם בניו לבית המדרש,
ומתענגים יחדיו בתלמוד תורה כמה שעות!

ולמדין מעובדא נפלאה זו, כמה גדול כוחם של נשים צדקניות,
שתפילותיהן הבוקעות מעמקי לב פנימה יכולות לזעזע אמות
הסיפין! ושלעולם אין להתייאש מן התשובה!

בספר "בהיות הבוקר" (עמ' קמ"ט) כתב, שאצל הגאון בעל
"חתן סופר" זי"ע בא אליו לבקרו הגאון מו"ה מנחם ז"ל אב"ד
צעהלים, ובעת הפרידה ליוה אותו מרן זצ"ל עם כל בני הישיבה
ובעלי בתים מקהילתו, ובאותו מעמד ביקש רבינו מהגאון הנ"ל

שיברך את בנו, והגאון הנ"ל ברוב ענותנותו מיאן בזה, ולאחר שהפציר רבינו בו, ברכו בקול רם "יהי רצון שתהא גדול מאביך"...

השומעים השתוממו על זה, וסיפר הגאון הנ"ל שבעת למדו אצל רבו הגאון ה"חתם סופר" זצ"ל היה לומד בן איש פשוט בישיבת החת"ס.

פעם התלונן לרבו שאביו מצער לו תמיד, וקרא החת"ס לאביו וא"ל למה תצער את בנך, הלא הוא בחור מתמיד בתורה ומופלג ביראה וכולו מחמדים, הנ"ל השיב, שבנו מתנהג בפרישות יתירה ובחומרות, והוסיף אבי הבחור ואמר להחת"ס "איך היה ערב לרבינו אם בנו היה מתנהג בפרישות יותר מרבינו"...

ואמר החת"ס "על זה אנו מתפללים תמיד שיהיו בנינו טובים ממני" (וכפי שהובא כבר בגליון "נועים שיח" מס' 90, שמרן החת"ס אמר שמדי יום ביומו שופך דמעתו שד' יזכהו שבניו יעלו מעלה מעלה בקודש יותר ממנו, ויקיים בו "והטיבך והרביך מאבותיך"), וסיים הגאון "אקוה שגם ה"חתן סופר" לא ירע לו ברכתו שבנו יעלה יותר במדריגה ממנו"...

בהקדמת "כתב סופר" על התורה (אהל לאה, עמ' י"ט) כתב, שפעם דרש ה"כתב סופר" זצ"ל דברי תורה, ובתוך הדברים אמר בבכיה רבה: "בכל תפילה ותפילה בכיתי על בניי שיהיו יראי ה' ובעלי תורה, וב"ה שאוכל לומר שמיטתי שלימה"...

ואכן, כל בניו של מרן ה"כתב סופר" זצ"ל למודי ה' היו, על גאוני הדור נמנו והנהגת קהילות חשובות נמסרה בידם - ה"ה, הגאון הגדול רבי יעקב עקיבא סופר, הגאון הגדול רבי משה סופר, הגאון הגדול רבי שמחה בונם סופר בעל ה"שבט סופר", הגאון

הגדול רבי יצחק לייב נשיא ארה"ק ונשיא "מחזיקי הדת" בגאליציה בעמח"ס "סופר מהיר" ועוד, הגאון הגדול רבי שמעון סופר גאב"ד ערלוי בעמח"ס "התעוררות תשובה", והגאון הגדול רבי שלמה סופר גאב"ד בערעגסאז בעמח"ס "חוט המשולש", זכר צדיקים לברכה.

בשו"ת "ברכת חיים" (הקדמה, דף ה') כתב, שכשאמר הג"ר חיים יצחק ירוחם מאלטשטאדט זצ"ל בברכת התורה "ונהיה אנחנו וצאצאינו וצאצאי צאצאינו וצאצאי עמך בית ישראל כולנו יודעי שמך ולומדי תורתך לשמה", וכן בתפלת שחרית וב"הדרן" כשהזכיר את הפסוק "לא ימוש מפיד ומפי זרעך ומפי זרע זרעך אמר ה' מעתה ועד עולם", עמד שעה ארוכה בתחנונים, ואמר שגם אביו זצ"ל היה מרבה בכוונות בדברים האלה, ובישבו בסוכה היה שונה וחוזר על התיבות "למען ידעו דורותיכם", והצביע על המלה "ידעו", ועיניו מופנות כלפי שמיא, כי דורותיו ידעו ויקיימו את התורה, כי יהיו לו בנים יודעים ומכירים תפקידם...

הגאון האדיר רבי מיכל יהודה לפקוביץ זצ"ל זכה להעמיד תלמידים לאלפים. פעם אמר למקורביו כי מתוך ניסיונו הרב הבחין במהלך השנים בדבר פלא. פעמים רבות היה שלמדו אצלו שני אחים, האחד נתברך בכישרונות טובים ואילו אחיו היה חלש יותר ומוגדר כפחות מוצלח, אמנם נוכח לראות כי במקרים רבים דווקא האח השני, זה שלא צפו לו עתיד מזהיר, עלה ונתעלה על הראשון

וגדל לתלמיד חכם עצום. והסביר כי הסיבה לכך היא, שמכיון שהיה נקרא כל השנים ילד חלש, היתה רגילה האם להוסיף בעת הדלקת הנרות תפילה וכוונה מיוחדת להצלחתו. שכן כידוע ההורים מתפללים ובוכים על בניהם החלשים הרבה יותר ממה שמתפללים להצלחת בעלי הכישרונות, משום שהם סומכים על כישרונותיהם ובוטחים בהם שיצליחו. תפילה חמה ואמיתית זו גרמה לכך שדווקא החלשים יותר יצליחו, לעומת אחיהם בעלי הכישרונות שלא זכו לתפילות אלו!!

בספר "תולדות ערוגת הבושם" (ח"ב עמ' רכ"ז) מסופר, שפעם אחת בערב יוה"כ, נכנס הרה"ח ר' משה ראזנפעלד ז"ל מחוסט אל רבו הגאון בעל "ערוגת הבושם" זי"ע כמנהגו מידי שנה, בכדי להתברך מפיו. כדרכו מסר לו גם מעטפה עם מעות פדיון נפש. שאל אותו הגאון: ר' משה, במה אברכך? שהה ר"מ לרגע להתבונן מה ישיב, שכן פרנסה לא חסרה לו בהיותו ידוע לנגיד, גם בנים היו לו, וכן היה בריא אולם.

נענה איפוא ואמר כי מבקש שיברכו שיהיו לו בנים טובים. השיב בעל "ערוגת הבושם": "ר' משה, מה אתה חושב, כי במה שאתה נותן לי עשרים קראנען (סכום הגון בזמן ההוא) ואני אברך אותך בזה יהיה לך בנים טובים? – לזכות לבנים טובים צריכין להתגלגל על האדמה ולכבוש פניו לקרקע ולהוריד כנחל דמעה בתפילה ובתחנונים לפני הקב"ה שיזכו לזה".

בפסוק נאמר (תהלים קכ"ח, ג'): אשתך כגפן פוריה בירכתי ביתך
בניך כשתילי זיתים וגו', ויש להבין למה את האשה המשיל לגפן
ואת הבנים לזיתים.

ושמעתי ביאור נפלא, שהרוצה לזכות לאשה כשרה, בודאי
שהוא צריך להתפלל על סייעתא דשמיא, אבל בדרך הטבע מה
שהוא צריך לעשות זה לא כל כך קשה, כי הוא יכול לברר על
משפחתה, ועל המדוברת לברר אצל המחנכות וחברותיה והשכנים,
וכך ידע מידת היראת שמים שלה ומידותיה הטובות ורצונותיה
ושאיפותיה, וכך יזכה לאשה כשרה והגונה.

הדבר הזה דומה לגפן, שכשרוצים יין משובח וטוב, לא צריכים
יותר מאשר לסחוט את הגפן ומיד יוצא המשקה הטוב דהיינו היין
וטעמו ערב, כך האשה, הוא מברר עליה ועל מידותיה, ומיד יש לו
אשה כשרה.

אבל הבנים דומים לזיתים, שכדי שיוכלו להפיק שמן טוב
צריכים לעמול ולהזיע הרבה, שכן יש כמה סוגי שמן, יש שמן זך
ויש שמן שהוא פחות טוב, הכל תלוי כגודל ההשקעה והעמול
בהפקת השמן מהזיתים, ולכן הבנים דומים לזיתים, כי כדי לזכות
לבנים טובים וכשרים צריכים לעמול ולעבוד עבודה קשה מאוד,
ואין קיצורי דרך בזה, קוצרים מה שמשקיעים...

בנוסח ה"הגדה" אנו אומרים "ואת עמלנו אלו הבנים", ללמדנו,
כי כדי לזכות לבנים טובים, צריכים לעמול ולעמול...

סאנטוב'ער רב שליט"א באזוכט אין ארץ ישראל

בני ברק - הגה"צ רבי שלמה זלמן פריעדמאן שליט"א אב"ד סאנטוב אין ליעקוואד האט באזוכט אין ארה"ק לכבוד די חתונה פון א אלמן און א אלמנה ביי וועמען דער רב שליט"א איז געווען דער שדכן. די חתונה איז פארגעקומען אין קרית וויזניץ בני ברק, מיט דער באטייליגונג פונעם וויזניצער רבי'ן שליט"א וועלכער איז מכובד געווארן מיט סידור קידושין. מיט ברכה אחריתא איז נתכבד געווארן דער גאסט, דער סאנטוב'ער רב שליט"א. דער רב שליט"א האט אויך באשיינט דעם גרויסארטיגן סיום פון דרשו וואס איז פארגעקומען אין ירושלים עיה"ק, און האט אפגעשטאט באזוכן בבתי האדמו"רים שליט"א.

געענטפערט די שאלה רב יעקב פרייטא

איינער פון די קינדער פון האבן רבי משה פרינטישין זצ"ל האט דערציילט, אז טאג דער פטירה פון זיין בריוו טאטן האט ער באקומען א טעגלעכע רוף א שאלה-רב יעקב וואס פון א חיי האט פלעגט ברענגן דעם רב יעקב אז דער זון חלקת הנהגות די וואך! און די ערשטע נאך וואס האט איר דער זון געענטפערט געזען, אבער געזען אז יעקב נישט וועט זי וויילער צו ברענגן טאבאקאל די זעלבנדיגע האט ער איר געזאגט אויף א שיינעם אופן, אז מ'קען פרינטיש'די קויפן א לוח שנה, וואס דארטן שטייט יעקב וואך ווען מען דארף צינדן ליכט.

ווען די חיי האט געזען זיינע ווערטער האט זי זיך זייער געוואונדערט און געזאגט מיט א נחמדות: "שוין יאזן וואס איך רוף אייער טאטן, וויב'ן פרינטישין זצ"ל, צו פירען דעם זון חלקת הנהגות און ער האט מיר קיינמאל נישט געגעבן די מוטוועל עצה... און ס'איז באקאנט אז וויב'ן האט נישט געהאט קיין טאך מיט און ער האט געזאגט געטענהן אסאך שווערע שאלות פון דער טאכטער וועלט, און ס'איז דעם אלעם האט ער זיך נישט אנגעמאלטן פון איר געטענהן בשב'ר מיט יעקב איינציגע וואך.

הערצ אידי שמואל
 (עלן מיט שיר, פ' שמואל תשפ"ב)

באונת פני המזרחית נכבדו הרבנים

הגה"צ אבד"ק סאטנב באונת אין ארה"ק

באונת פני המזרחית נכבדו הרבנים

באונת פני המזרחית נכבדו הרבנים

באונת פני המזרחית נכבדו הרבנים

באונת פני המזרחית נכבדו הרבנים

באונת פני המזרחית נכבדו הרבנים

לחיים טובים ולשלום

באמצע ישיבתן בחדר האוכל, נשמע לפתע קול יריה. הקליע נכנס דרך החלון, וחדר הישר לתוך הכנסא של האב בראש השולחן...

אב"ד סאטמוב שליט"א בשני סיפורים נפלאים על מצוות כיבוד אב

לאביו. האב התרגש עד מאוד מזה, והודה לבנו מעומק הלב על המתנה היפה שנתן לו, ונתן שבת והודאה להקב"ה שהוא זוכה ללבוש טלית קטן חדש לכבוד שבת קודש. כשיצא הבן והלך למקוה, חשב לעצמו מה רב חלקו אשר זיכהו הש"ת ליהנות את אביו באופן נפלא עם דבר כ"כ קטן, ואשר חננו דעה בינה והשכל לעשות כבקשת זוגתו לקנות טלית קטן חדש. במוצ"ק, נפטר אביו ל"ע בפתע פתאום - כשהוא מלוכב עם הטלית קטן החדש...

ידיד נפשי הרה"ג ר' אב"ד סאטמוב שליט"א בעמח"ס "ומפז רב" ו"דברי ברכה", סיפר לי סיפור נפלא שאירע לפני שנים רבות בווייליאמסבורג:

קבוצה של נערות הגיעו פעם לבית חברתן, וכשהתיישבו כולן בחדר האוכל, אמרו לחברתן המארחת שהיא תתיישב בראש השולחן. מיד כששמעה את דבריהן אמרה להן: "לא, אינני יכולה להתיישב שם כי זהו מקומו של אב". אמרו לה חברותיה: "והלא אביך אינו נמצא כאן כעת", אמרה להן: "עם כל זאת, על מקומו של אבי אינני חפצה להתיישב", ולמעשה אף אחת לא התיישבה שם. באמצע ישיבתן בחדר האוכל, נשמעה לפתע קול יריה (שיסעריי), והקליע (קיל) נכנס דרך החלון, והגיע ישיר על הכסא של האב בראש השולחן, ומוזה נעשה חור בכסא. כמוכן שכל הבנות שהיו שם נבהלו עד למאוד, אכן לאחר ששבה רוחן, השתוממו לראות את גודל הנס וההשגחה הפרטית, שבזכות מצוות כיבוד אב שלא רצתה חברתן המארחת לשבת על מקומו של אביה, התקיים בה על אתר "כבוד את אביך ואת אמך למען יאריכון ימיך" - חייה ניתנו לה לשלל והיא ניצלה ממות בטוח... (נעם שיה)

כבוד את אביך ואת אמך למען יאריכון ימיך
בשב"ק פרשת וארא העל"ט (תשפ"ב) בצפרא דשבתא אחר הקידושא רבא, ניגש אלי אחד מחשובי מתפללי בית מדרשינו הרה"ח ר' ברוך מאיר רוזנבוים שליט"א, וסיפר לי סיפור נפלא שאירע לאחרונה, וכך סיפר:

יהודי אחד מתושבי ירושלים עיה"ק, שאביו היה חולה ל"ע ואושפז בבית החולים באמריקא, נסע לאמריקא לקיים מצות "ביקור חולים" ולבקר את אביו. בטרם צאתו מארץ הקודש, אמרה לו זוגתו: "כשתהיה באמריקא קנה לעצמך טלית קטן חדש". ולשאלתו לשם מה הוא צריך לקנות טלית קטן חדש, אמרה לו שגורלה לה מתאים מאד, שכאשר הוא יהיה באמריקא שיקנה טלית קטן חדש. ואכן, מיד בבואו לאמריקא עשה ככל אשר נצטווה, והלך לקנות לעצמו טלית קטן חדש. בערב שבת הכין את עצמו ללכת לטבול לכבוד שבת קודש, הוא לקח עמו את השקית עם בגדי השבת, ובתוך השקית הכניס גם את הטלית קטן החדש, והלך תחילה לבקר את אביו ולדרוש בשלומו. כעבור זמן מה, הצטדק בפני אביו ואמר לו שהוא יוצא לזמן קצר כדי ללכת למקוה ולהחליף את בגדיו לבגדי שבת ואח"כ יחזור אליו.

כששמע אביו את דבריו, אמר לו: "האם אתה יודע כמה צריכים לשבח ולהודות להקב"ה על גודל חסדיו שאתה יכול ללכת למקוה לטבול לכבוד שבת קודש, ולהחליף במגדי חול לבגדי שבת?" - וממשיך האב ואומר - "אני שוכח כאן לדאבוננו הרב עם בגדי בית החולים, והנני לבוש עמהם הן בחול והן בשבת".
כששמע הבן את דברי אביו, נפלה הברקה במוחו, ומיד אמר לאביו בהתרגשות: "אבא, יש באמתחתי טלית קטן חדש שקניתי כשהגעתי לאמריקא, ומעולם עדיין לא לבשתי את זה, והנה אני רוצה ליתן לך את זה שהיה לך טלית קטן חדש לכבוד שבת", ומיד הוציא הבן את הטלית קטן החדש משקית המקוה והלבישו

צום-פינטל

ער האט ב"ה א טאטע! ער דארף זיך פירן מיט די מנהגים וויאזוי זיין טאטע פירט זיך

כ"ק אדמו"ר מראחמיסטריווא שליט"א צו א טאטע פון א בר מצוה בחור וואס האט געבעטן אז דער רבי זאל אויסלערענען זיין זוהן דעם רבי'נס מנהגים ביים לייגן תפילין. דער רבי שליט"א האט צוועלעלייט "אויב מיין זוהן וואלט נאכגעמאכט עפעס א רבי'לע, וואלט עס מיר געשטערט" (נועם שיח פון הגה"צ מסאטמוב שליט"א)

Rabbi Shlomo Zalman Friedman

Rabbi of Cong. Zichron Elazar

16 Irene Court
Lakewood, N.J. 08701

Tel/Fax: 732 - 905-8378
Study: 732 - 886-1944

שלמה זלמן פרידמאן

רב דקהל

זכרון אלעזר סאנטוב

28200

להודות ולהלל, אפריון לשלמה, וש"ס

לעיקוואוד נ. דו.

בס"ד, יום ג' לסדר "ובהעלות הענן מעל המשכן", כ"ח אדר א' תשפ"ב לפ"ק

מלך עולמים, שוכן שחקים, הוא ישלח נחמה ברחמיו העצומים, למעלת כבוד

כ"ק מרן האדמו"ר מתולדות אהרן שליט"א

על השבר הגדול בהילקח ממנו מחברתו הטהורה

הרבנית הצדקנית

מרת הינדא בת ר' נפתלי צבי ע"ה

הרופא לשבורי לב והמנחם ציון וירושלים, ינחם את מרן שליט"א בכפליים, ולא תוסיפו לדאבה עוד, וזכותה הגדולה של הרבנית הצדקנית ע"ה תגן עליכם, שתזכו להמשיך בעבודת הקודש, ולהאריך ימים על ממלכתכם, ולהמשיך לנהל את העדה הק' עדת ישורון מתוך בריות גופא ונהורא מעליא ומתוך רוב שמחה ונחת קדושה, עדי יקוצו וירננו שוכני עפר בביאת משיח צדקנו בב"א.

הכו"ח בהוקרה והערצה המשתתף בצערכם מעומק הלב

שלמה זלמן פרידמאן

פֶּאָר פּוּרִים קֶטֶן אִיז דאָס גוט...

בהיותי לאחרונה בארצינו הקדושה, זכיתי לביקור נורא הוד בבית הגאון האדיר רבי שאול אלתר שליט"א ביום "פורים קטן" העעל"ט.

כשנכנסתי, אמר לי הגאון שליט"א "זו חשיבות גדולה אצלי שאב"ד סאנטוב מגיע לבקר אותי", והמשיך ואמר לי ברוב ענוותנותו "מילא איך (בשלמא אני) - צריך אני להסתובב ולבקר אצל כל האדמורי"ם והרבנים כדי שיכירו אותי וידעו מי אני, אבל ה"סאנטעווער רב" - הלא הוא ב"ה על המפה"...

במשך הביקור שאלתי את הגאון שליט"א אם הוא רואה לפעמים את הגליונות "נועם שיח", ואמר לי "כן, הכל מגיע אלי ואני רואה את הכל און איך האלט אלעס מיט, ומהגליונות האלו הנני נהנה מאוד", והמשיך ואמר "ראיתי שהבאת משהו בשמי, וכנראה שהיו כאלו שהיה להם טענות, אז אח"כ הבאת משהו מהם ג"כ"...

במהלך הביקור נתתי להגאון שליט"א את שני הספרים "נועם שיח - ובלכתך בדרך" שי"ל לכבוד שמחת נישואי שני בניי הגדולים, וכתבתי לו הקדשה בשער הספר, וחתמתי את שמי ושם אמי.

הגאון רבי שאול הסתכל במה שכתבתי, וכשראה שהזכרתי את עצמי בשמי ושם אמי, התחיל לצחוק באמרו "איך בין נישט קיין רבי - פֶּאָר פּוּרִים קֶטֶן אִיז דאָס גוט" [לפורים קטן זה טוב]...

נעניתי ואמרתי לו שהגה"ק ה"חתם סופר" זי"ע כותב, שכשאחד מבקש מחבירו ברכה, יראה השני לברכו בלב שלם - מיט'ן גאנצ'ן הארץ, ולא יאמר לו "אינני רבי ואינני מחלק ברכות", שכן אף אחד אינו יודע על ברכה של מי הקב"ה מצפה, וממילא יברכוה הלה בלב שלם...

הגאון רבי שאול נענה ואמר "איך הער (אני שומע), תן לי ברכה!" בירכתי אותו, ואח"כ אמרתי לו שהוא יברך אותי, ובירך הגאון אותי ואת בני החתן ניי"ו בברכות לרוב מעומק הלב.

אמרתי להגאון שליט"א, שחתנו הרה"ג ר' שמחה בונם שפירא שליט"א סיפר לי, שבחנוכה שעעל"ט נכנס אצל חותנו הדר"ג שליט"א להדלקת נרות חנוכה, וראה על השולחן את הגליון "נועם שיח", והדר"ג סיפר אז דבר אחד שראה ב"נועם שיח" אודות הגאון האדיר רבי חיים קניבסקי שליט"א, אך הוא אינו זוכר מה שסיפר, ושאלתי את הגאון רבי שאול אם הוא זוכר מה שסיפר אז.

צחק הגאון שליט"א ואמר לי "אינני זוכר מה אמרתי בשבת שעברה" - אח"כ חשב

כמה רגעים, וניסה להיזכר מה שאמר אז, ואח"כ אמר: אינני זוכר כעת, אבל כבר אמרתי כמה דברים ממה שראיתי ב"נועם שיח"...

אמרתי להגאון שליט"א מה ששמעתי מאחד ששמע ממקור מוסמך, שפוסק הדור הגאון האדיר בעל "שבט הלוי" זצ"ל התבטא פעם על מרן האדמו"ר מוויז'ניץ שליט"א מקרית וויז'ניץ ב"ב ואמר, "הכרתי הרבה גדולים, וכולם היתה להם איזו חולשה מסויימת, אבל הרבי מוויז'ניץ אין לו שום חולשה"...

והלה הוסיף, שבספר תולדותיו של הרה"ק ה"אמרי אמת" מגור זי"ע מובא, שה"אמרי אמת" היה מדקדק גדול ב"זמנים", ובנו מרן ה"בית ישראל" זי"ע אמר על כך, "אמנם לאבי היתה חולשה, אבל לא מכל חולשה צריכים לעשות עסק"...

ושאלתי את הגאון שליט"א אם הוא יודע מזה. ואמר לי שאינו יודע מזה, וגם לא מסתבר לו שאכן ה"בית ישראל" אמר כך, ובפרט שהוא עצמו היה מדקדק גדול ב"זמנים"...

כשסיפרתי לו שלאחר נישואיי ביקרתי אצל דודו כ"ק מרן האדמו"ר בעל ה"לב שמחה" זי"ע ונתן לי "דורון דרשה" קופסת בשמים, וכשהגבאי הרה"ח ר' חנינא שיף ז"ל נכנס, אמר לו הרבי "דאס איז דיינער א לאנדסמאן - ער איז אן אונגערישער".

כשמע הגאון שליט"א את הסיפור, נענה ואמר: די מעשה שטימט אסאך מער ווי די מעשה מיטן "בית ישראל"...

